

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dobánytözsdeknél.

Morituri vos salutant. (Egy kis felhívás a közönséghez.)

Ira: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Közeledvén november elseje, a halottak napja, mielőtt kimennének a temetőbe, állapotokat meg egy gondolatnyira azoknál, akik szintén oda indulóban vannak, de úgy, hogy soha se jöjjenek vissza. Álljatok meg egy gondolatnyira. Morituri vos salutant! A haldoklók szófitanak.

Egy felhívást bocsátott ki a napokban a József kir. Herceg Szanatorium Egyesület és egy jelentést. A gyász-cédulán szomorodott szívvel jelenti, hogy hetvenhét ezer kilencszáz-huszonhárom magyar halt meg a múlt évben tüdővészben.

Nemcsak osztrák provincia vagyunk hát — ahogy eddig panaszkodtunk — hanem a Halálnak is Magyarország a legjobban adózó tartománya. Innen arat, innen kaszál. Siratjuk a mohácsi csatát évszázadok óta s ezalatt évenként négyszer annyi ember elpusztul csak ebben az egy betegségben, anélkül, hogy talpra állának ellene. Mert lehet útját állni. Németország példája mutatja, hogy ott a szanatoriumok felállítására óta a tüdőbeteg halálzási aránya 25 százalékkal kevesbedett. Húsz ezer embert lehetne tehát évenként megmenteni, épen annyit, amennyi e mohácsi csatában elesett, ha nem

siratnánk váltig a mohácsi csatát, de ahelyett védekeznénk minél több szanatorium felépítésével.

Épen ezt a feladatot tűzte ki a József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület, hogy szanatoriumokat állít fel az ország több alkalmas pontján s evégből bocsátott ki felhívást, egyelőre azokhoz szólók, akik halottak napján kedves halottaikhoz készülnek, virágokkal koszorúkkal és mécesesikkel.

Állítsátok meg a kocsitokat és hálgasátok!

Azt mondja a felhívás, hogy a virágokból, amit a halottnak vesztek, tépjetelek lo egy szálát és adjátok oda a haldoklónak, a 10. ezer jelöltnek, csak egy szálát, csak egy szálnak az árát és a sirra készülő lámpákból oltsatok el egyet (nem veszi azt a halottatok rossz néven) — hátha az árából újra kigyúll egy pislakodó élet — itt az innesső oldalon.

Állítsátok meg a fogatotokat és mintán ezt a szent vámot lefizettétek, úgy menjetelek el a többi virágaitokkal a kedves halottatokhoz. Tudni fog ó arról.

De ha anélkül mentek ki hozzá, ezeket a sorokat olvasva, tudni fog arról is.

ÜDONSAGOK.

— A polgármester ünnepése. Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy városunk polgármestere Saára Gyula dr. Isten jóvoltából megérte 55-ik születésnapját. Barátai, valamint a városi tisztikar egy barátságos, szinte családi jellegű estélyen ünnepelték a népszerű polgármestert. Özv. Emhecht Gyuláné vendégüljében hétfőn este vacsorára gyültek össze és kifejezték azt annak a bensőséges, igazán szeretetteljes vonaloznak, amely a polgármester személye köré csoportosítja őket. Az ünnepi beszédet Kerekes Lajos dr., helyettes polgármester, a város ékesszavu főjegyzője mondotta, szép szavakkal tolmácsolva a társaság meleg érzelmeit. Az ünnepi kellemes barátságban a késő órákig együttmaradtak.

— Távozás. Winkler Nándor a DV. (106-ház főnöke — amint megírtuk már — Bpestre távozik városunkból. Egyéniségét oly őszinte szeretet veszi körül, hogy barátai nem akarják bucsúztatás nélkül elengedni a maguk köréből. Szombaton este a Bandi-féle vendégloben nagyszabású bankettet rendeznek a távozó tiszteletére. A rendezőség ez alkalomra részvételi íveket nem bocsát ki, hanem ezúton kéri fel azokat, akik a bucsúvacsorán résztvenni óhajtának, azok szíveskedjenek ebbeli szándékukat a DV. műhelyvezetősnél írásban vagy telefonon (237. sz.) f. hó 28-ig jelentkezni. Egy teríték ára 4 korona.

A z a p a.

— A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája. —

Az öreg Szánthó kezébe fogott egy ácsplajbászt és számadást csinált. Mikor végzett a számadással, kipírult az arca a lázas örömtől és elkezdett habozni:

— Hé! Hahó! Anyjukom édes! Gyere csak!

A vén szolgáló, aki a pitvarból épen egy megkopasztott csirke tollait sópörte ki, seprővel a kezében megjelent az ajtó küszöbén és ijedten mondta:

— Kít teszük szólítani a tekintetes urnak, csak tán nem a tekintetes asszonyt? Hiszen már hat esztendeje, hogy meghót a jó lélek!

— És keresztet vetett magára a nagy megfarkonyodási!

Az öreg Szánthó egy kissé bambán bámolt a cselédre, aztán zavartan motyogta:

— Nem jól hallottad, Trézsi. Téged hitalak.

— Már hogy engem?

— Igen. Hol a kisasszony?

— Még nem jött haza a sétából. A francia frajlával ment.

— Jól van, csak ezt akartam tudni.

Trézsi visszavonult. Az öreg Szánthó pedig bement az oldalszobába és megállt egy falrakasztott kép előtt. A kép olajba festve a feleségét ábrázolta, a jó, hűséges hitvestársat, aki hat évvel ezelőtt itt hagyta őt és elment egy csöndesebb világba, ahol már nincs gond és vesződség. Itt hagyta egyetlen gyermekükkel, szerető szívűnek finom és gyengéd hajtásával, Marika leányukkal, aki csak tíz éves volt akkor, mikor lesiklott szép, szőke fejről az édesanya puha, simogató keze.

Az apára maradt akkor a leány, az öreg apára, aki mélyen átérezte a nagy felelősséget, amely abban a pillanatban, hogy az anyai kéz mereven elnyúlt, reá hárult.

Az öreg Szánthó Gáspár keményen vetette fel a fejét. Erős, elszánt fej volt, nem ismerte a szédülést, még az olyan sötét és végtelen mélységű örvény szélén sem, mint a szerető hitves sirja. De hát Szánthó Gáspár az ácsmesterségen kezdte az eszebőr életét, nem csoda, ha nem egykönnyen szédült. Annyiszor járta a szédítő magasságokat épülő házak fedélgerendái közt, hogy fejét nem húzta le magához semmi mélység.

Meghalt az asszony és Szánthó Gáspár tudta mi a kötelessége. Elővette az ácsplajbászt és számadást csinált. Akárcsak most: hat hosszú

és munkától verejtékes esztendő után, amikor a számkokkal téllirt árkus papirrossal odaállt a felesége olajfestésű képe elé és haltan, hogy a pitvarban tevicskélő Trézsi meg ne hallja, el kezdett dicsékedni:

— Tízezer pengő forint. Tízezer pengő forint. Ennyit gyűjtöttem a leányunknak. Meg vagy elégedve anyukom, édes?

Meg lehetett elégedve, mert valahonnan egy napsugár épen a szemére siklott s a jóságos, öreg szem, mintha örömtől csillogott volna.

Kint gyermekes kacagás hangzott s a pitvarból behallatszott a Trézsi hangja:

— A tekintetes úr már várja a kisasszonyt.

Marika berontott a szobába. Piros volt az arca a friss, kora őszi levegőtől és a ruhája fúszagos.

Az öreg Szánthó zsebébe dugta a számadást és boldogan fogta meg a lánya kezét.

— Mariskám — kezdte büszkén és némi meghatottsággal — mától fogva új élet kezdődik. Egészen új. Az Isten ő szent felsége megsegített: a jövőd biztosítva van. Most már felszabadultam én is, nem panaszkodhatok majd, hogy mindig csak dolgozom, dolgozom. Együtt megyünk mulatásokba, bába. Az ám! Bába is. Mert jön a tél és...

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete,

EZELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ

Nagy választék ágy és asztalneműekből,

fehér és színes barchetok, stb.

Olcsó szabott árak.

Mai lapunk 4 oldal.

00000590

— **Allamtudományi doktor Kemény István**, lapunk volt bélmunkatára, határrendőrségi fogalmazó a Kolozsvári Tudományi Egyetemen jeles sikerrel letette az államtudományi doktorátust. Gratulálunk!

— **Kath. kör házszentelése**. Rácalmás községben új kath. kör épült, amelynek felszentelése ünnepélyes keretek között a jövő vasárnap történik meg mise után. Mise után zászlók alatt vonul fel az ünnepi közönség a kath. körbe, ahol ünnepség lesz, amelynek programja a következő:

1. Házmegáldás.
2. A kath. kör története. Előadja *Gönczöl Antal* plebános, elnök.
3. Karének. Előadja a kath. kör énekara.
4. Ünnepi beszéd. Mondja *Vass József* dr. a fejérmegyei népszövetségi szervezetek igazgatója.
5. Záróbeszéd. Mondja a kör elnöke.
6. D. u. 2 óraker a kör tagok barátságos megvendégelése.

— **Fejérmegyei cukorgyár**. Már többször írtunk a Fejérmegyében, Ércsiben létesítendő cukorgyárról. Most mikor a gyár a megvalósulás stádiumában van, nem hallgathatunk el egy előtűnt megmagyarázhatatlannak tehető jelenséget, mely tudomásunkra jutott. Amint halljuk, a fejérmegyei répatermelők egy része még csak jóakaratu közönyös-séggel sem viseltetik az alakulandó gyárral szemben, hanem akadályokat gördít a gyár létesítése elé azáltal, hogy termelendő cukorrépáját más vármegyékben főtálló cukorgyáraknak több évre előre kötött szerződéssel eladja. Érdemtelten előtűnt ezen eljárásuk, mert hiszen egy vármegyénkben létesülő mezőgazdasági cukorgyár első sorban éppen az intenzív gazdálkodást üző répatermelők érdekeit szolgálja.

— **A vásár**. Meglehető forgalmu vásár volt a vasárnapi és hétfői őszi vásár. A kolera járvány miatt betiltott vidéki vásárok duzzasztották fel annyira. Kereslet, kínálat nagy volt, különösen a ruhaneműekben. Az állatvásár azonban egyelőre nem látható esetből kifolyólag nagyon megcsappant. Farkas főállatorvos a vásárra felhajtott állatok egyikén száj és körömfájást tapasztalt s evégből a vásárt saját felelősségére megszüntette. Hogy Farkas Gyula főállatorvos milyen helytelenül járt el, egészen bizonyos, de a felfüggesztéshez joga nincs, hanem csak a polgármesternek. Ugy látszik, hogy később belátta a hibát s azzal járvait a helyzet, hogy az adásvevést ismét megengedték.

Természetes, hogy nagyfokú szegénységi bizonyítványt állítottak ki magukról. Mert vagy szükséges a beállítás és akkor meg kell tartani. Vagy nem szükséges és akkor miért tiltották be. A kárért azonban, melyet ez a szerencsétlen felfüggesztés száz és száz vevőnél és eladónál okozott, nem tudjuk kit terhel a felelőség? A száj és körömfájás állatot Bódos János abai lakos hozta Zomborból. Az illetékes hatóság nyomozást indított aziránt, kinek a mulasztásából került a vásárra a beteg állat. Az állatvásár forgalma különben a következő volt:

	Felhajított:	Eladott:
Ló	1913	838
Csikó	160	54
Szamar	34	23
Ökör	978	614
Tinó	942	365
Tehén	717	656
Úszó	288	146
Borju	86	86
Bivaly	7	7
Juh	150	150
Kecske	8	8
Bika	11	11

— **A színház zenekara**. Szalkay Lajos direktornak sikerült szerződöttni a jövő színházi szezonra a honvédeknekart. Ezáltal természetesen sokat fognak nyerni a színházi esték. A zenekar 16 tagja látja el a színházi zenét. A szerződést tegnap kötötték meg.

— **A vízvezeték**. A városi hatóság mindenképpen azon van, hogy a vízvezeték építését a jövő tavasszal megkezdhesék s ha a tervezések beválnak, még a jövő év végén vízvezeteki vízbe hűthessük a borainkat — ha ugyan terem borkunk. Ma d. e. nagyfontosságú értekezlet volt a városházán, amelyen Széchenyi gróf főispán is megjelent. Az értekezlet főképpen azzal foglalkozott, hogy a pályázat kiírása milyen alapon történjen, illetőleg, hogy a legközelebbi közgyűlés milyen határozatot hozzon a pályázat kiírására vonatkozólag. Sok vajudás után végre azt az előterjesztést tették a bizottságnak, hogy nemcsak a 16 vertikális, furrott kutak alkalmazják, hanem 2000 méter hosszúságban gallériát is, vagyis 8—10 méter mélységben vízszintes épített csatornába is összegyűjtik a felső vizeket. Így tehát lesz alsó vizünk — minimális számítással 2750 köbméter vagyis 27 ezer 500 hektoliter és 2000 köbméter felső vizünk, a mi Székesfehérvár vízszükségletét belátható időre ki fogja elégíteni. A galléria rendszer 190 ezer kor. költséget, a furrott kutak 250—280 ezer kor. költséget emésztnek fel. A víz minősége, akár a felső, akár az alsó vize, teljesen jó, a mennyiben szűz terület-

ről jön s minthogy a várostól északra magasabban fekszik s közelében semmi olyan terület nincs, a mi a felülről a talajvizet megfertőzhetné. A bizottság elfogadta Forráth Imre dr. előterjesztését.

Az értekezlet hozzájárult Forráth dr. azon előterjesztéséhez, hogy szennyvízszűrő telepek a mostani Sóstó használtassék fel. A városból összegyűlt szennyvizet a Széchenyi-utcán keresztül, a vasút alatt vezetnék a Sóstóba. Ott a szenny víz salakja leülepednék s ez trágyázásra volna felhasználható. A megtisztult víz a Sóstó déli, nagyobb területére, nagyobb mederbe ömlene, a hol haltenyésztést lehetne eszközölni. A Sóstó alkalmassá tétele csak 36 ezer koronába kerülne.

— **A mezői károk**. Dunántúl közgazdasági előadói ma jöttek össze a megyeházán, ahol Jablonovszky dr., a budapesti rovarintézet igazgatója előadást tartott a természet tönkretévő mezei egerek pusztításáról. Az előadásban megjelentek Hübner Károly a városi, és Koller Pál a megyei törvényhatóság közgazdasági előadói is, akik a hallottakat értékesíteni fogják jövő évi termésünk megmentése érdekében.

— **Uj elnök a munkásbiztosítóban**. Szombaton este történt meg a munkásbiztosító elnökválasztó gyűlése. Elnökké az eltávolított Cservenka helyébe Erdős Józsefet, a villanygyár igazgatóját választották meg.

— **A város pénzügyi bizottsága** ma d. e. ülést tartott, amelyen a következő határozatokat hozta: özv. Velinszky Ferencnének temetési segély címen 200 koronát, a Bpesti Műegyetem Diákotthonának céljaira 25 kor. özv. Takács Ferencné sz. Schmall Helén tanítónőnek személyi pótlék címen 200 koronát szavazott meg.

— **Az Uránia városunkban**. Szombaton kezdődik az Uránia előadásainak több napon át tartó sorozata a szent István teremben. Az első előadás a „*Bűn és Bünhődés*” című lesz. Kezdetre 8 óraker. Jegyek válhatók Krausz Veronánál.

— **A népszámlálás ügyében** ma d. e. 10 óraker értekezlet volt a vármegyében, amelyen megjelent Hajda Jenő dr. miniszteri tanácsos, hogy a megye tisztviselőinek a népszámlálás végzésére utbaigatásokat adjon.

— **Halálozás**. Eipeltauér Károly, vármegyei tisztviselő folyó hó 24-én 62 éves korában elhalálozott. Temetése, amelyen képviseltette magát a megyei tisztviselői kar is, tegnap d. u. fél 4 óraker volt nagy részvét mellett. Az elhunyt hivatalnok 25 éve szolgálta a vármegyét becsülettel és lelkiismeretességgel.

Az öreg nagyon meg volt hatva, esztérjes, szürke szemöldökét sűrűn vonogatta össze s végül is nem tudta befejezni a mondókáját, hanem sietve megcsókolta a lányát. Marika pedig boldogan rohant ki a szobából és már a pitvarban kezdte kiabálni:

— Mademoiselle. Mademoiselle! Réjuissez vous! Une grande nouvelle!
Ez az idegen szó olyan furcsán hangzott ebben a mestergereadás, egyszerű házban.

Hanem a sorsnak kegyetlen ötletei vannak. Amíg az öreg Szánthó éjt napot egylvé téve dolgozott, hogy vagyont gyűjtsön a lányának, addig csodaerős, kemény embernek bizonyult, de amikor elkezdett pihenni, egyszerre összeroppan. Megcsapta valami bolond hideg őszi szél s ettől ágynak dőlt. Láza lett, köhögött s egy napon köhögés közben véres lett a vánkosa. Az orvos, a városból hívott tudós orvos, azt mondta rá: tüdővérzés. Bucszászkor pedig halkán megsugta Marikának is:

— Ha azt akarja a kisasszony, hogy az uraatyja megérje a tavaszt, akkor sietve vigye a délvidekre.

— Hova? — kérdezte Mariska szepegeve. — Vigye el Lussinba. Nincs messze és kitűnő hely.

Mariska az orvos tanácsát óvatosan közölte az apjával. Az öreg Szánthó hallani sem akart róla. Ugyan! Bolondság! Majd rendbe jön ilyen szármáság nélküli is.

Pedig érezte, hogy csakugyan elkelné a meleg napot, a más levegő. De gondolt va-

mire és ettől összeszorult a szive. Nem, nem és nem! Es konokul rázta a fejét.

Hanem erősebb roham után, amikor a piros, meleg vér ömlött ki a száján, mégis belenyugodott az utazásba. Es elutazott Marikával. A nevelőnőt is magukkal vitték, hadd legyen Marikának még valakije.

A tengeri levegő, a melengető tüzes nap mintha használtak volna az öreg Szánthónak. Az első hét végén kezdte jobban érezni magát. Kezdetes széken kivette magát a tengerpartra és félnapot át szunyókált a napon. Utána szinte újra erősnek érezte magát. Mikor visszatért a hotelbe, jókedvűen mondta hoteltulajdonosnak, akivel a haliban találkozott:

— Küdje fel kérem a heti számlát!

A hotelier felküdte a számlát. Az öreg Szánthó, amikor megpillantotta a drága költségjegyzéket, majd elajult. Rettenő pénzt emésztett fel ez a fűrdőzés.

Nagyon levert lett. Nem szólt senkinek semmit, de másnap ismét rosszul érezte magát. A második héten az idő sem kedvezett annyira, a tengeren bora volt, hűvös szelek borzongatták meg a part pálmáit s a betegnek a szobában kellett tartózkodnia. A hét végén pedig megint kérte a számlát és aznap este újra tüdővérzése támadt. Az orvos azt mondta, hogy valami nagy belső felindulás miatt. Nagyon rossz éjszakát töltött rá.

Másnap reggel aztán a következő különös parancsot adta Marikának:

— Ird meg a Trézinek, hogy csomagolja

be gondosan édesanyád olajfestési képét és küldje el ide!

A harmadik héten is végére járt, amikor a kép megérkezett. Eppen a heti számlát forgatta kezében a beteg. A képet odafüggesztette az ágyával szemközti és mindenkit kiküldött a szobából. Láza lehetett, mert rögtön elkezdett a képpel forhangon vitatkozni.

— Betáthatod anyjukom édes, hogy nem tehetek róla. Ez a komisz betegség levett a lábamról. Ötszáz pengő forintot költöttem el három hét alatt. Sok, ugy-e nagyon sok? Az édes leányunktól veszem el. De hát mit csináljak? Mondd, mit csináljak?

A beteg makacsul nézte a képet és egyre jobban elborult az arca. Aztán keserűen tört ki:

— Látom, jól látom, hogy haragszol rám. Igazad van. Meglopom a leányomat. És mi lesz még, Istenem mi lesz még? Évekig elhuzhatom így és lassanként elfogom herdálni a lányunk minden pénzét. Nem lesz majd semmije. Koldus lesz, úgy marad, mint az ujjam. A mi édes gyermekünk, a mi szép virágszájunk... Jaj!...

Kint hevesen zörgette a bóra az ablakot. Nagyon viharos csunya idő járt a tengermenteken. A beteg felnyögött és tovább beszélt. A szavai egyre zavarosabbak lettek és könnyek perregtek végig öreg, megviselt arcán.

— Rossz, kutya ember vagyok, anyjukom. Ne nézz rám olyan szemrehányóan. Rossz, kutya ember vagyok.

Elhallgatott. A képet nézte sokáig, éles vércse-tekintettel. Egyszerre csak valami külö-

Arcképleleplezés. Vaimár István fiatal festőművész sikerült képet festett dr. Prohászka Ottokár megyéspüspökről. Az életnagyságu képet a Székesfehérvári Keresztény Kereskedelmi Alkalmazottak Körének ajándékozta. A kör, melynek a püspök fővédnöke, a képet dízsos keretbe foglaltatta és elhatározta, hogy évek óta nagy sikerrel működő „Szabad Liceum” ezidei legelső előadásának keretében ünnepélyesen felavatja, illetőleg teleplezi. Az ünnepi előadásra szóló jegyek *ingyenesek*. Az előadás műsorából egyelőre annyit árulhatunk el, hogy a Sz. Polgári Dalkörön kívül, a melyet már fel is kért a kör, a legkiválóbb műkedvelők szerepelnek. Itt említjük meg, hogy ezen szabad liceumi, ünnepi előadás napján (november 6.) egy másik ünnepi aktusa is lesz a körnek. Ekkor avatják fel ugyanis a kör megalapítóinak csoportképét egy nagyon sikerültnek ígérkező társasvacsera keretében.

— **Gyorsíró egyesület.** Folyó hó 22 én szombaton tartotta a Székesfehérvári Gyorsírók Egyesülete alakuló közgyűlését. A közgyűlésen jelenlevő tagok a közgyűlés vezetésére Kunos Gyula tanárt kérték fel. Kunos buzdító szavai után Havas Andor beszámolt az eddigi tevékenységről. Az egyesület kimondta a megalakulást. Ezután az alapszabályokat tárgyalták le. Tekintettel arra, hogy még szakmas és tekintélyes tag belépése várható, a tisztikárnak csak azon tagjait választották meg, melyek a működéshez feltétlenül szükségesek. És pedig elnök: Kunos Gyula, titkár Erdős Rezső, jegyző Hesz Andor, pénztáros Pórász Henrik, választmányi tagok Bruck Ernő, Deutsch Dezső, Lurya Janka.

— **Vásári jelenetek a vasuton, a moziban stb.** Vásárkor tűnik csak ki valójában, hogy milyen csekély a mi rendőr legényeségünk létszáma s mennyire nincs biztosítva — egyelőre a vásári alkalmakról — a város közbiztonsága. Vasárnap este a vidéki vásári elemek két helyütt is hihetetlen garázdálkodást vittek véghez. Az este fél 7 órakor a Budapest felé induló személy vonaton rendeztek csinos verekedést gyanus vásároló elemek. A vonat utolsó kocsjában ugyanis, amíg a vonat a pályaudvaron állt, éktelen verekedés keletkezett, úgy hogy a kocsit le kellett kap-

nós gondolata támadhatott, mert az arca kifényesült az örömtől és levegő után kapkodva, mohón tördelte a szavakat:

— Megvan! Megvan! Nem vagyok már kutya ember, anyjukom! Ismerd be, hogy nem vagyok. Nem teszem koldussá a lányunkat. Meglátod, várj csak. Mindjárt látni fogod.

A beteg nagy erőlködéssel föltápázkodott az ágyból és lelépett a földre. Ugy, ahogy volt hálóköténységben odavánszorgott az ablakhoz és közben folyton a képet nézte. A keze az ablak kilincset kereste. Kint fújt, sivitott, nyöszörgött a hűvös szél, a tenger nekilendült a szigetnek és nintha ágyukat sütöttek volna el, olyan dördüléssel csapkodta a sziklás partot. A bóra dühöngött.

Az öreg Szánthó sugárzó arccal nézett a képre és lázasan motyogta:

Hát ide nézz. Minden rendben lesz, rögtön rendben lesz. Ahá, már kezdél mosolyogni. Igen, tudom, már sejtéd a szándékomat. Eltálatad, én meg fogok halni, hogy a pénz megmaradjon, a pénz minden, a beteg apa semmi... rögtön...

Az ablak zára nyirkosított s a felszárnny ki-pattant s a szobába élesen, vadul süvített be a szél, nekicsapott az egyszál ruhában álló, lázas testű öregnek. Szánthó még akart valamit mondani, de a hideg levegő belesivított a tüdejébe, elakadt a lélekzete, kinyitotta a torkát s a következő pillanatban forró, piros zuhatag tört ki a szájából. Esméletlenül esett össze.

Mire Mariska bejött a szobába, már árva volt. Gazdag árva. A háta mögött a francia kisasszony ijedten csapta össze a kezét:

— Pour le Dieu! Quelle malheur! Quelle grande malheures!

Pakots József.

csolni s előbb rendet teremteni ahhoz, hogy a vonat elindulhasson. Ugyancsak vasárnap este a mozi előtt is nagy rendbontás keletkezett. A vásárra bejövő vad publikum és a város békés lakossága összeakasztotta a kereket s csakhamar elkecseregett verekedés keletkezett. A működő bicika vérell fecskendezte be a dulakodás színhelyét. A verekedés látára többen elajultak. Az őri álló rendőrség nem volt elég a duhaj virtus elnyomására. Mindez megtörtént, a rendőrség azonban ezekről nem ad hírt nekünk úgy mint másról szokott. Ugyan miért?

— **Egy gazdatiszt öngyilkossága.** Szomorú eseményről ad hírt szolgálóházai tudósítónk. Hartmann Ferenc 22 éves gazdasági segédtsízt öngyilkos szándékból melbe lötte magát. A súlyosan megsebesült fiatalembert felszállították Budapestre, ahol műtétet végeztek rajta, az életnek megmenteni azonban nem sikerült. Holttestét visszaszállították Szolgaegyházára, ahol nagy részvét mellett adták át az anyaföldnek. Öngyilkosságának oka — mint mondják — szerelmi bánat. Szeretett valakit, a ki nem lehetett az övé. Szerencsétlen ember!

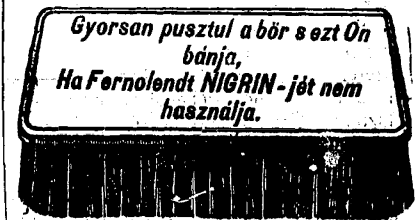
— **Lopás a templomban.** Bodajk templomában ellopták a szent Antal szobrót. A lopást a templomszolgá vette észre, aki rögtön jelentést tett róla a plebánosnál. Az ügy a csendőrség elé került, amely kinyomozta, hogy a Szent Antal szobor tolvaja egy öreg koldusszony volt. Kérdőre vonták a csendőrök a bűn elkövetése miatt, de azzal mentette magát, hogy fel akarta öltöztetni szép aranyos ruhába a szobrót, azért vitte el. Ennek dacára a törvényes megindította ellene a törvényes eljárását.

— **Cigányok rablójáratára.** Arra a sok teoriára, tervezetésre amely a cigány garázdálkodásokról akarja megmenteni a társadalmat mindig rácsófol ennek a vad energiájú népnek élete. Legutóbb megyénk területén folyó hó 14 én Má-

— **A tüdőbetegeknek.** Lapunk mai számában kegyeletes és megindító sorokat olvashatnak lapunk olvasói a mindinkább hatalmasodó tüdővész pusztításáról s arról a védekezésről, a melyet jó emberek a nagy ellenség lenyitgözésére csatasorba állítanak. Nekünk fejérmegyeieknek megvan a magunk területe, a hol védekezni óhajtunk. A József főherceg szanatorium lelkes, humanus felhívását mi a saját, illetőleg az ország érdekében kívánjuk érvényesíteni. Hiszen a *Lujza-szanatorium* úgyre régóta vajudik már. Hisszük, hogy nem sokáig. Főispánunk, a ki ennek az ügynek is lelkes felelőse, mindent elkövet a létesítés érdekében. Ezért volt vasárnap a megyeházán egy nagyszabású értekezlet, a melyen a főispán elnöklelte alatt megjelentek a városi és megyei orvosok vezetői. Sőt itt volt a belügyminiszter kiküldötte Fáy Aladar egészség-

ügyi felügyelő is, a ki szintén résztvevett a tanácskozásokban. Az ő előterjesztése szerint a belügyminiszter is hajlandó az egyesület talpraállítása érdekében közbenjárni s az eddigi 60 ezer koronához az első két évben 20—20 ezer koronát ajánl fel. Mindenesetre nagy örömmel vesszük tudomásul az öröndetes hírt és hisszük, hogy a magán adakozók sora csak sürűbb és erőteljesebb lesz az áldozatkészségben. Széchenyi Viktor gróf főispán megígérte, hogy a vármegye magánai közt mindent elkövet a terv megvalósítására s a jótékony szívek megpuhítására. Ő maga fog köztük gyűjteni, hogy a Lujza-szanatorium a mostani Szent György-kórház melletti fenyes ligetben, a hova tervezett, minél gyorsabban fölépüljön. Hogy mily óriás fontosságu ez az intézmény, a következő sorok mindenkit meggyőznek róla:

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynőköket, sorsjegyek részlelfizetésre való eladásához. Havonkint elérhető jövedelem 300—600 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferenciek-tere 6.

Pusztulunk, veszünk! Halottak napján visszanezve az elmúlt év távlatába, megdöbbenünk attól az arnyseregtől, amely hosszú, végtelen rajvonban tűnt el az anyészet siri éjfelében...

HETVENEZER TUDÓVÉSZES MAGYART

temettünk el az elmúlt esztendőben. A tüdővész pusztító szellemének kaszája végig-suhogott a magyar föld fölött és rémes rendet vágott közöttünk.

Halottak szomorú napján hetvenezer olyan testvérünket siratjuk, akiknek nagyrészt megmenthetők volna az életnek, megtarthattuk volna magunknak és a sok ezer árnyarc most nem nézne ránk szemrehányóan az élet tulsó partjáról.

Már nyujtanánk utánuk a kezünket, de mindennek vége. Befejeztetett.

Azomban itt vannak az élők, az élve haldoklók, a kik szintén belekerülnek a halál fekete könyvébe, ha idejekorán nem segítünk rajtuk. Ragadjuk meg hát lázas, segítségért nyujtott kezüket. A nemzetnek a hazának, a társadalomnak, a családnak van szükségük rájuk.

Halottak napján föllobognak a szeretet kis mécsángjai és kivirulnak az emlékezés virágszálai a sirokon. Gyűjtsen minden gyászoló egy méccsel kevesebbet, kössön a koszorújába egy szál virággal kevesebbet és ennek az ellobogó lángocskának, ennek az elhervadó virágszálnak értékét ajándékozta oda a halállal eljegyzett tüdőbetegeknek.

Csak egy méccset!

Cak egy virágszálát!

JÓZSEF KIR. HERCEG SZANATORIUM EGYESÜLET
Budapest, VII., Akácfa-utca 30 szám.

Közönyt nyilvánítt. Mindazon jó ismerősök és közönyvezetők, kik felejtetett fém temetésén megjelentek és kik koszorú küldésükkel fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is forró köszönetemet. *Osv. Loyd Istváné.*

Agyonlőtt vadász. Halállal fizette meg vakmerőségét Zsebő István zámolyi vadász. Egyike volt Zámoly község azon lakóinak, akik régóta, szinte sport-szerűen űzik a vadászás mesterségét. Erre nagyon alkalmasnak látszik a Forna-pusztai határ, amely Eszterházy Miklós Móric gróf, csákvári nagybirtokos vadászterülete. A határ gazdag vadakban, azért vadállománya szigorú őrizet alatt áll. Zsebő István a vasárnap délutáni órákat használta fel a vadászásra, ugy okoskodván, hogy ekkor mindenütt pihen a munka, a vadászás sem lesz olyan szigorú. Csalódott. Epen akkor teljesítették ott szolgálatot Magyar László és Ódor János vadőrök, akik észrevették a bujkáló vadászt és utját állták. Az látva, hogy törbe került, fegyverét ráfogta Magyar Lászlóra s elsütötte. A golyó szerencsére nem talált. Az élet-ösztön hatalmas erejével Magyar László is fegyverhez nyúlt s hogy megelőzze a vadász támadását, rálőtt. A golyó szerencsén ember mellkasát furta keresztül halálos sebesülést ejtett rajta. Iszonyú kínok között két óráig fetrengett vérehen a lelőtt vadász s mire orvost hívtak, már nem volt benne élet. A vadőrök megjelentek a helyszínén, hogy megállapítván a gyilkosság körülményeit megértsék a nyomozást. Ők is igazolva látták a két vadász magatartását. A kiszendített vadászó hulláját Csákvárra vitték a vadőrök.

Révai Nagy Lexikonát fölösleges a fővárosi könyvtárnokköktől megrendelni, mert azt épügy szállítja Klökner Péter udvari könyvkereskedő Székesfehérvárról, részletfizetésre is.

A mi funk. A budapesti főkapitányság táviratilag értesítette a mi rendőrségünket arról, hogy Kapcsos Vilmos székesfehérvári illetőségű 20 éves hivatalos szolgálatadójától Lendler Aladár bpesti pékkeskedőtől ellopott 15 000 koronát s ezzel megugrott. Azt sejtik, hogy városunk felé vette útját. A rendőrség erőiesen nyomozza a tolvaj hivatalosolgát. Még eddig nyoma sincs.

Vásári csirkefogók. A vasárnapi vásár sem múlt el anélkül, hogy néhány vásári gazember ne csinált volna sikerült tolvajmanipulációt. Két csirkefogó rávetette magát egy vásároló falusi emberre és elvették tőle 620 korona pénzt. A körmon font tolvajfogásról a következőkben írtasít bentünk a rendőrség: Zöld Károly sárkeresztúri lakos napszamos folyó hó 23-án Székesfehérvárra jött az országos vásárra s teheneket adott el 620 korona értékben. A tehenek eladása után egy középfermetű, 40 év körüli, himlőhelyes arcu, barna haju és barna bajszú férfi, aki magát tanitónak adta ki, megszólította, arra kérve őt, hogy szíveségből menjen el vele a közeli utcába s ott az általa megvett tehenet nézze meg. Ő úgy látja, hogy a tehen nem egész-

séges. Zöld Károly szívesen vállalkozott a kérelem teljesítésére. Amint aztán a Király-utcaiba értek, egy szintén 40 év körüli barna haju, középfermetű férfi szemközti jött velük s egy pénztárcát ejtett le mellettük. És mintha nem vette volna észre, továbbment. A Zöld Károlyal menő ismeretlen alak felvette az orszonyt s azzal az igérettel, hogy a pénzen majd megosztóznak, Zöld Károlyt a pénzen majd megosztóznak, Zöld Károlyt a kertekaljai árokba csalta s ott egy sövény tövében leültette. Kevés vártatva az az alak is megjelent, aki a pénztárcát elejtette s magát titkos rendőrnek adva ki, Zöld Károlytól pénzt követelte, Zöld Károly a talált pénzről tudni nem akart, mire az idegen megmozdította s a pénzt tőle elvette. A pénzt látszólag belegöngyölgette a papírba s a papírt üresen visszaadta Zöld Károlynak. Persze nem volt már benne a pénz. Az ismeretlen csirkefogók még egyideig rémitgették a szerencsétlen embert, aztán utnak eresztették. Még örült, hogy nem esett nagyobb baja. Azt, hogy 620 koronája hiányzik, csak később vette észre. Elment a rendőrséghez és előadta panaszát. A rendőrség erőiesen nyomozást indított.

Két legény: egy lány. Sallay Antal és Veszeli Antal tordasi legények egyképcapták a szelet a falu legszebb lányának: Skepik Mária-nak. Ebből — amint sejtető — baj lett. Veszeli féltékenysége egy jelentéktelen esetből kifolyólag lángra lobbant s riválságot Sallayt súlyosan megszurkálta. Életveszélyesen megsbesült legényt ápolják, a bicskázó legényt pedig a törvényszék elé viszik a csendőrök.

Korcsmai eset. Eipl Mihály bognár és Boros Kálmán kovács vértessacsai lakosok korcsmai borozás közben összetűztek. Így történt meg, hogy Boros Eipl Mihály egy székkel teljes erővel fejbe vágta, aki éppen közben a karját is eltörte. A vitéz kovácsot feljelentették.

Tűz. Vértessbogláron tűz volt a napokban. Bodola Pál urodalmi kanász felesége kenyeret süttött s a pörnyét vigyázatlanul öntötte ki. Így történt, hogy leégett a kanász óla s aztán az őt mellett levő ház is. A kár 2000 kor. Vogl Vilmos fölbirtokos kárára.

Rövid hírek.

Piatál bűnös. Gerő Mihály 16 éves hercegfalvi fiú két nagyobb szabású betörést követett el Hercegfalván. A törvényszék a mai tárgyaláson ítélkezett felette. A bíróság ez alkalommal gyermekbíróssággá alakult s a bűn útjára tért fiút 15 napi fogházbüntetésre ítélte.

Elégett. Hámor Gábor sárbogárdi lakos udvarán kigyuladt Dürögdi József cséplőgépe és elégett. A vizsgálat megállapította, hogy a gép alá szalmát tettek és meggyújtották. Minthogy a gép 2800 koronára volt biztosítva, az összes értéke pedig alig tesz ki 600 koronát, a tűz igen gyanus okokból keletkezhetett.

Sőr és husneműek. Nagyperkátán megtörtént, hogy 19-én éjjel feltörték Grünbaum Benedek korcsmáros pincéjét és abból nagymennyiségű sőr és husneműt elemték. A betörés gyanúja két jobbmódu perkátai legényre irányul.

A törvényszék áll. Antal Ernő 19 facér lakatossegéd az év júniusában belopódzott Tomm Ferenc helybeli postatiszt lakásába s ott fosztogatni igyekezett. Elcsípték. A törvényszék 2 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Hír Éréről. Kurán Jakab és Kurán István bolgárkertészek Krancsics Jánost súlyosan összebicskázták. Istvánt 1 hónapi, Jakabot 2 napi fogházbüntetésre ítélték.

Sárbogárdról. Hollósi és társa, a sárbogárdi kisbírók csendre intették Kőkény István sárbogárdi legényt, aki hangosan notázva, cifrázott lépésekkel haza igyekezett. Kőkény erre rájuk támadt, sőt

egyik kisbíró Kis Istvánt annyira megverte, hogy súlyos sebesüléseket kapott. Kőkény Pistát valószínűleg bedutyízzák.

Csavargó. Nagy Mihály helybeli csavargó botrányos részességért 3 napi elzárásra ítélte a rendőrség.

Verekedés. Horváth István maroshegyi lakos és Pap Imre helybeli csavargó folyó hó 22-én este a Ponty-vendéglő előtt összeveszték, egymást tetleg bántalmazták; majd Pap Imre Horváth István bicskával megszurkálta. Horváth István és Pap Imre felett ma ítélt a rendőrség. Az előbbi 5 napi elzárással büntette meg.

Részeg hölgy. Tóth Sára, lovasberényi illetőségű nő városunkba a kitiltás dacára is visszajött és részességével botrányt okozott. A rendőrség 3 napi elzárásra és illetőségi helyére toloncolásra ítélte.

Zsebmetszés. Kiss Ignácné salétrom-utcai lakos zsebéből folyó hó 23-án jélelőt ismeretlen tettes klopota 10 koronát tartalmazó barna bőrből készült pénztárcáját. A rendőrség nyomozást indított.

Falopás. Hitzelberger Klára Palotai-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes faskamráját hamis kulccsal fényitotta és onnan nagymennyiségű vágott fát ellopt. A rendőrség keresi a tolvajt.

A bérkocsis büntetése. Nyikos János bérkocsis a megrendelt fuvar idején nem jelent meg, ebből folyólag a megrendelő kárt szenvedett. A rendőrség 20 korona pénzbüntetésre ítélte a bérkocsist.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Zögyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

egyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazóbundák,
raglan-felöltők, kabátok.

Ha fáj a feje és korpás!
Ha hull a haja és zsíros!

mosassa fejét Champooinggal és Petróllal.
(Ondolás) hajhullámozás, (Manicure) kö-
römpolálás, — hajszőkítés és hajfestészet.

Olcsó szabott árak

Nagy raktár hajfonatokban

5 koronától feljebb.

Az összes női hajmunkák — diszfékus,
hajcsatok és hajtűk allandó nagy raktára.

Koronafi K. és fia

főhercegi kamarai fodrászoknál

Nador-utca 13.

Művirág, szárítottvirág
SIRKOSZORUKAT,
darabját kor. 1.20-tól, óriási választékban alán!
Knazovitzky Béla divatáruháza.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérváron.